

УТВЪРДИЛ:
ГАЛИНА САКАРОВА
Директор на СУ „Трайко Симеонов“, град Шумен

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО

НА ПРЕДЛАГАНОТО ОБЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ“, ГРАД ШУМЕН

учебна 2017/2018 година

Настоящата програма за повишаване на качеството на предлаганото общо образование и обучение (ПОО) в СУ „Трайко Симеонов“ се основава на приетия Закон за предучилищното и училищно образование и произтичащите от него приоритети.

Програмата е разгледана и приета на заседание на ПС № РД-04-18/14.09.2017 г. и подлежи на актуализация и промяна.

Цели:

1. Средното училище да бъде национално признато като училище, предоставящо качествена подготовка в областта на общото образование и обучение и ползвашо се с доверието на стопанските организации – потребители на кадри, и обществеността в региона.

2. Осъвременяване на традиците във възпитателната дейност в мултиетническа среда.

3. Подготовка на учениците за учене през целия живот, чрез предоставяне на качествено образование, което да дава възможност на младите хора за по-добра реализация и конкурентоспособност на пазара на труда, както и лична удовлетвореност.

Задачи:

1. Осигуряване на качествено и ефективно образование.
2. Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
3. Успешно участие във външното и доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване.
4. Засилване на възпитателната работа с учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
5. Разширяване и стимулиране на формите за обучение за овладяване на книжовния български език.
6. Развитие на компютърните умения на училищната общност.
7. Издигане качеството на обучение по всеки учебен предмет и съществено повишаване нивото на познавателните умения, адаптирани към различни форми и начини за практическо прилагане на учебното съдържание и овладяване на компетентности.

Приоритети:

1. Повишаване на качеството на образоването и обучението.
2. Удовлетворяване на образователните потребности на всички групи ученици включително ученици със специални образователни потребности и ученици в риск.

3. Предотвратяване на преждевременното напускане на училище.

Мерки и дейности:

- Прилагане на интерактивни методи на обучение, ИКТ и дидактични материали в дейности, които провокират мисленето и самостоятелността на учениците, формиране на практически умения и развитие на личността.
- Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
- Изработване на портфолио на всяко дете за проследяване на развитието му.
- Подобряване на дисциплината и мотивацията за учене и добро представяне .
- Целенасочена квалификация на учителите за работа с деца билингви, деца от етнически малцинства и деца с девиантно поведение.
- Провеждане на консултации по различните учебни предмети (задължително с трудноуспявящите ученици)
- Допълнителна работа с учениците, за които българският език не е майчин.
- Ефективно диференциране на задачите за учениците с ниски резултати и напредналите ученици.
- Откриване на заложбите на всеки ученик и насочване на развитието му в област, в която той ще изяви най-добре своя потенциал.
- Развиване и подобряване на индивидуалната и диференцирана работа с учениците.
- Практическа насоченост на обучението и междупредметни връзки, за да се повишава интереса на учениците към знания и учебен труд.
- Използване на игрови и състезателни ситуации, в които е необходимо използване на комбинирани знания и умения- викторина, състезания.
- Издигане равнинното на езиковата подготовка с акцент върху грамотността.
- Организиране на литературични четения за учениците, съобразени с възрастта им и изучаваните произведения.
- Посещение и разговори с представители на библиотеки с цел повишаване на интереса и записване на учениците като читатели в тях.
- Репитал „Моята родина” във връзка с патронния празник и с конкурсен характер.
- Акцент в усвояването на български език в заниманията по интереси, провеждани в ПИГ.
- Създаване на възможности за публични изяви на учениците, участия в регионални и национални конкурси, олимпиади, състезания, изложби.

- Активно участие на родителската общност за организиране, подготовка и реализиране на ученическите изяви.
- „Ден на отворените врати“, „Ден на ученическото самоуправление“.
- Провеждане на екскурзии, уроци на открito с цел затвърждаване на знанията, неформална комуникация и повишаване интереса на учениците.
- Родителски срещи в помош на родителите - засягат се теми, които интересуват родителите и подпомагат възпитанието на учениците в семейството. При необходимост родителите да бъдат консултирани от специалист от училището.

Условия и ред за измерване на равнището на постигнатото качество на ПОУ:

Измерването на постигнатото качество на образоването и обучението в СУ „Грайко Симеонов“, гр. Шумен се осъществява чрез прилагането на процедури и провеждане на дейности по самооценяване - процес на изгответие на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование. Периодът за самооценяване е една учебна година. Самооценяването се извършва от една комисия или от няколко комисии, чийто състав се определя от директора на училището. Самооценяването извършва по предварително определени критерии и показатели към тях, описани в приложената карта за самооценка.

Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	
1.	Област: Достъп до образование и обучение	26	
1.1.	Публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му училището, в т.ч. училищен сайт.	3	<p>Липсват начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището, има училищен училищен сайт.</p> <p>1,0 т.</p> <p>0,0 т.</p> <p>2,0 т.</p>

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
			материали и др.; поддържа се динамичен училищен сайт за учебната година с архивиране на предходните и опции за обучение и оценяване онлайн
1.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	3 Не е осигурена. 0,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползвашите ги. 1,0 т.
1.3.	Наличие на модерна материално-техническа база за обучение (кабинети, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДОС	5 Има кабинети, лаборатории, но не по всички изучавани предмети; наличните са оборудвани с морално и физически остатъци, често повреждаща се техника. 2,0 т.	Има кабинети, лаборатории по всички изучавани предмети, оборудвани с работеща и използвана се в голяма част от реалния бизнес техника. 3,5 т.
1.4.	Равнище на административното обслужване не е ефективно, налице са сигнали, не се	5 Административното обслужване е достъпно, на добро равнище, но без използване на ИКТ;	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
1.5.	Осигуряване на възможност за образование и обучение в различни форми на обучение	5	<p>използват възможностите на ИКТ, служителите, който го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтиви.</p> <p>0,0 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за образование и обучение в една форма на обучение.</p> <p>0,0 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за образование и обучение в две форми на обучение.</p> <p>1,5 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за образование и обучение в три форми на обучение.</p> <p>3,5 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за образование и обучение в повече от три форми на обучение.</p> <p>5,0 т.</p>
2.	Област: Мониторинг, превенция,	9	<p>използват възможността на ИКТ, служителите, който го осъществяват, са компетентни, но невинаги са вежливи и коректни.</p> <p>1,5 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за образование и обучение в две форми на обучение.</p> <p>3,5 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за образование и обучение в три форми на обучение.</p> <p>5,0 т.</p> <p>Училището осигурява възможност за работа с деца и ученици със СОП. Няма осигурена подкрепяща среда</p> <p>0,0 т.</p> <p>В училището не се обучават деца и ученици със СОП. Няма осигурена подкрепяща среда</p> <p>1,5 т.</p> <p>В училището се предоставя възможност за работа с деца и ученици със СОП, обучават се по ИУП</p> <p>И УЧИЛИЩЕТО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ ЗА РАБОТА С ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП, ОБУЧАВАТ СЕ ПО ИУП. С ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ РАБОТИТЕ ЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТНИК ЛОГОПЕД, РЕСУРСНИ УЧИТЕЛИ</p> <p>3,5 т.</p> <p>5,0 т.</p>

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество		
			контрол		
2.1.	Създален механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	3	Няма създален. 0,0 т.	Има създален механизъм, но той не функционира координирано. 1,0 т.	Има създален механизъм, функционира координирано, координирано епизодично. 2,0 т.
2.2.	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	3	Няма създален. 0,0 т.	Има създален механизъм за мониторинг и контрол, чието дейности обхващат до 50% от показателите за измерване на постигнатото качество. 1,0 т.	Има създален механизъм за мониторинг и контрол, чието дейности обхващат до 80% от показателите за измерване на постигнатото качество. 2,0 т.
2.3.	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване	3	Не е проведено самооценяване. 0,0 т.	Проведено е самооценяване, но не е изготвен доклад. 1,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад, но не са формулирани коригиращи мерки. 2,0 т.
3.	Област: Квалификация на педагогическите специалисти	12			
3.1.	Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определенi в ДОС	3	Недостатъчна осигуреност на педагогическия персонал – от 51 до 75%. 0,0 т.	Минимална осигуреност на педагогическия персонал – от 76 до 99%. 1,0 т.	Средна осигуреност на педагогическия персонал – от 100%. 2,0 т.
					3,0 т.

Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	
3.2.	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене	3	<p>Няма осигурени условия.</p> <p>0,0 т.</p> <p>Осигурени са условия за ползване на мултимедия в процеса на обучение.</p> <p>Прилагат се интерактивни методи, като: ситуациянни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии).</p> <p>1,0 т.</p> <p>Осигурени са условия за ползване на мултимедия в над 40% от всички кабинети.</p> <p>Прилагат се интерактивни методи, като: ситуациянни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии). Докладвани са и са обсъдени на заседание на Педагогическият съвет, на методическо обединение.</p> <p>2,0 т.</p> <p>Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60% от всички кабинети; осигурени са интерактивни лъжици.</p> <p>Осигурен е полходящ софтуер за професионално обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуациянни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии).</p> <p>Докладвани са и са обсъдени на заседание на Педагогическият съвет, на методическо обединение.</p> <p>3,0 т.</p>
3.3	Относителен дял на учителите, участвали в различни форми на допълнително и обучение, от общия брой учители – %	3	<p>Няма учители, участвали в допълнително и пролъжавашо обучение.</p> <p>0,0 т.</p> <p>До 20%.</p> <p>От 21% до 60%.</p> <p>2,0 т.</p> <p>Над 60%.</p>
3.4	Относителен дял		<p>Няма учители, До 10%.</p> <p>От 11% до 30%.</p> <p>3,0 т.</p>

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество	
	на учителите, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой учители – %		участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда.	
4.	Област: Преподавателска дейност	29	0,0 т.	1,0 т.
4.1	Организация и планиране на урока	До 30% от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока и/или не разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на	От 31% до 60% от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да извършват промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на групи или на	От 61% до 80% от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта от промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на групи или на
	образователните потребности на групи	ученици		

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество				
			или отделни ученици (изоставащи, напреднали).	ученици (изоставащи, напреднали).	ученици (изоставащи, напреднали).	ученици (изоставащи, напреднали).	
4	4.2.	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.	4,0 т.		
	Използване на разнообразни форми за проверка на знанията,	От 10% до 30% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията,	От 31% до 60% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията,	От 61% до 80% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията,	Над 80% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и уменията и		
	Уменията и компетентностите на учениците	и компетентностите на учениците/курсистите.	компетентностите на учениците/курсистите.	компетентностите на учениците/курсистите.	учениците/курсистите.		
		4	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.	4,0 т.	
	4.3.	От 10% до 30% от учителите имат точно и ясно формулиран критерии за оценяване на знанията,	Учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и уменията и	Учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и уменията и	Учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и уменията и	Над 80% от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и	
	компетентностите, информираността на учениците за тях	учениците и те са запознати с тях.	учениците и те са запознати с тях.	учениците и теса запознати с тях.	учениците и теса запознати с тях.		

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
			1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.	4,0 т.
4.4.	Ритмичност на оценяването	4	От 10% до 30% от учителите оценяват ритмично	От 31% до 60% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците на съответствие с Наредбата за оценяване,	От 61% до 80% от учителите оценяват ритмично постиженията на научениците в съответствие с Наредбата за оценяване,	Над 80% от учителите оценяват ритмично
4.5.	Участие в училищни, общински и национални програми и проекти	3	Училището няма участие в програми и разработени проекти, но няма класирани такива (училищни, общински, други международн.)	Училището участва в програми, кандидатства с классирани проекти (училищни, общински, други) – най-малко 2 броя.	Училището участва в програми, има разработени и класирани проекти (училищни, общински, други) – 3 и повече броя.	Училището участва в програми, има разработени и класирани проекти (училищни, общински, други) – 3 и повече броя.
4.6.	Функциониране на	3	Има създадени, но през	Има създадени, но през	Функционират активно,	Имат съществен принос в

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
			учебната година нямат реализирана дейност.	учебната година епизодично реализират дейност по инициатива на ръководството на училището.	подпомагат и участват в дейности, организирани от училището.	осигуряването на допълнителни финансови и материални средства, подпомагат и участват в дейности, организирани от училището, включват се в дейности за борба с тютюнопушенето, наркоманията, агресията и др., подпомагат социално слаби ученици.
4.7.	Педагогическо взаимодействие „Училище – семейство“	Родителите не са Има изграден	0,0 т. 1,0 т.	Има изграден Има изграден	2,0 т. 3,0 т.	Има изграден Има изграден
		информирани за учебните планове и програми по	информационен кът с учебните планове,	информационен кът с учебните планове,	информационен кът с учебните планове,	информационен кът с учебните планове,
		родителите са запознати на родителска среща с училищния учебен план.	посочени са сайтовете, от които родителите могат да се запознаят с ДОС, с националните изпитни	посочени са сайтовете, от които родителите могат да се запознаят с ДОС, с националните изпитни	програми, с учебните програми, с учебните програми за целия етап на обучение и с училищните учебни планове.	програми за целия етап на обучение и с училищните учебни планове. Цялата
		организирани от Родителите са информирани за	училището извънкласни дейности и не са мотивирани за участие в тях.	училището извънкласни дейности, но не проявяват интерес.	училището извънкласни дейности и не са мотивирани за участие в тях.	информирани за информация за учебната

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
			<p>планираните извънкласни документация</p> <p>дейности, проявяват интерес и подпомагат организацията и провеждането им.</p> <p>училището. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности и чрез училищния сайт, проявяват интерес и участват в организирането и провеждането им.</p>
4.8.	Педагогическо взаимодействие и партньорство на местно и регионално равнище	4	<p>Училището слабо добре с всички заинтересовани страни на место и регионално равнище за повишаване на качеството на образоването.</p> <p>Училището активно взаимодейства с всички заинтересовани страни на место и регионално равнище за повишаване на качеството на образоването.</p> <p>Училището много активно участва в процеса на взаимодействие с всички заинтересовани страни на место и регионално равнище за повишаване на качеството на образоването.</p>
5	Област: Образователен възпитателен	24	<p>1,0 т.</p> <p>2,0 т.</p> <p>3,0 т.</p> <p>4,0 т.</p>

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество		
			на учениците процес/ Движение		
5.1.	Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и обсия брой ученици, които ученици брой ученици - %	4	Участвали в състезания, олимпиади, конкурси и други от 10% до 30% от общия брой ученици. 1,0 т.	От 31% до 60%. 2,0 т.	От 61% до 80%. 3,0 т.
5.2.	Относителен дял на успешно положилите РВО/НВО - %	4	От 20% до 39%. 1,0 т.	От 40% до 59%. 2,0 т.	От 60% до 84%. 3,0 т.
5.3.	Относителен дял на допуснатите и успешно положили ДЗИ - %	4	От 20% до 39%. 1,0 т.	От 40% до 59%. 2,0 т.	От 60% до 84%. 3,0 т.
5.4.	Относителен дял на учениците с поправителен изпит - %	4	От 85% до 100%. 1,0 т.	От 84% до 60%. 2,0 т.	От 59% до 40%. 3,0 т.
5.5.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани - %	5	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – от 2% до 2%. 1,0 т.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – от 5% до 10%. 2,0 т.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – над 10%. 3,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество		
			Над 5%.	От 4% до 5%.	От 2% до 3%.
5.6.	Относителен дял на отпадналите от училище към постигните в началото на учебната година – %	3	Над 5%.	От 4% до 5%.	От 2% до 3%.
			0,0 т.	1,0 т.	2,0 т.
					3,0 т.

Постигнатото качество се определя чрез краѝна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. ОТЛИЧНО – при краѝна оценка от 91 до 100 точки;
2. ДОБРО – при краѝна оценка от 66 до 90 точки;
3. ЗАДОВОЛИТЕЛНО – при краѝна оценка от 41 до 65 точки;
4. НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО – при краѝна оценка до 40 точки включително.

Цели на измерването на равнището постигнатото качество на ПООУ:

1. Да подобрява работната среда чрез:

- а) прилагане на механизми за адаптиране на учениците към училищната средата;
- б) осигуряване на лостъпна архитектурна среда;
- в) модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;

2. Да осигурява развитието на персонала чрез:

- а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
- б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
- в) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в институцията;

- г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
- д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.

3. Да подобрява резултатите от обучението чрез:

- а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
- б) повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
- в) намаляване на дела на рано отпадналите от обучението;

4. Да подобрява взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, ВУУ и други заинтересованни страни чрез:

- а) проучване и прилагане на добри практики;
- б) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
- в) информиране на общността и заинтересованите страни за добите практики и постиженията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;
- г) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.